

5 milions d'euros en subvencions directes a l'Escolania de Montserrat

Junts per Catalunya, ERC i la CUP han arribat a un preacord per abolir els concerts educatius amb les escoles que segreguen per sexes. Però no solament els centres de l'Opus Dei han rebut diners de la Generalitat. L'Escolania de Montserrat, una escola privada de titularitat de l'Abadia de Montserrat que ofereix ensenyaments de música i una part de la primària i l'ESO, i a la qual només poden matricular-se nens, ha rebut ajuts per valor de 4,8 milions els últims 16 cursos en forma de subvencions directes. La Sindicatura de Comptes ha advertit que aquests ajuts, si s'han de concedir sense concurs, haurien de constar específicament al pressupost de la Generalitat. Ni el Departament d'Ensenyament ni l'Escolania de Montserrat no han volgut fer cap comentari sobre les dades.

Laura Aznar / Roger Palà

Les subvencions de la Generalitat a l'Escolania de Montserrat van iniciar-se durant el darrer Govern de Jordi Pujol i [de forma simultània als primers concerts educatius amb les escoles de l'Opus Dei](#). El primer conveni, per al curs 2001/2002, estava dotat amb 175.115 euros i es va formalitzar durant el mandat de Carme Laura Gil com a consellera. El darrer, per al curs 2016/2017, s'eleva fins als 370.000 euros i va ser executat per Meritxell Ruiz. Des de llavors i fins ara, aquest conveni s'ha signat curs rere curs, també durant el Govern tripartit, durant els mandats dels consellers Ernest Maragall i Joan Manuel del Pozo (PSC), i Marta Cid i Josep Bargalló (ERC). En total, la dotació pública que ha rebut l'Escolania durant els darrers 16 anys ha estat de 4.856.929 euros.

CRÍTIC ha tingut accés a la totalitat dels convenis realitzats entre el Departament d'Ensenyament i l'Abadia de Montserrat, que és la titular del centre, mitjançant una sol·licitud de dret d'accés a la informació pública. La dotació del conveni, segons consta en els documents que cada any rubriquen el Departament d'Ensenyament i l'Abadia, té la finalitat de "sostenir part de les despeses de funcionament i de personal del centre". Però no s'ha mantingut estable durant tot el període: l'import ha crescut substancialment al llarg dels anys, i va arribar al seu pic a l'inici de la crisi econòmica del 2008, passant dels 304.000 euros del curs 2008/2009 als 454.000 el curs 2009/2010. **La xifra més alta es va atorgar el curs 2010/2011: 456.000 euros en total.** Aquestes dues quantitats màximes coincideixen temporalment amb els darrers anys del Govern tripartit i l'inici del Govern d'Artur Mas, amb el conseller Maragall i la consellera Rigau al capdavant d'Ensenyament. L'import també va mantenir-se elevat el curs 2011/2012, coincidint amb les primeres retallades en educació: aquell any, l'Abadia va rebre 411.000 euros públics, mentre que el pressupost d'ensenyament patia una tisorada de més de 400 milions d'euros. Des del curs 2012/2013, el conveni s'ha estabilitzat en 369.000 euros anuals.

Els convenis de la Generalitat amb l'Abadia de Montserrat s'emparen en la Llei d'educació del 2009,

que estableix que la Generalitat pot subvencionar els denominats ensenyaments de règim especial (és a dir, els ensenyaments d'idiomes, els esportius i els artístics). La mateixa normativa afirma que aquest suport es formalitzarà mitjançant convenis. En els acords subscrits amb l'Abadia, s'hi afirma que el Departament d'Ensenyament "considera adient" donar aquest suport a l'Escolania de Montserrat "per les característiques específiques del centre".

La Sindicatura de Comptes alerta sobre els ajuts

Però les dotacions públiques a l'Escolania de Montserrat han cridat l'atenció de la Sindicatura de Comptes, l'organisme que fiscalitza el sector públic català. En [un informe del gener del 2018](#), la Sindicatura analitza les subvencions del Departament d'Ensenyament de l'any 2015, que en el cas de l'Escolania van ser d'aproximadament 370.000 euros. En les seves conclusions, l'ens alertava que la conselleria havia tramitat com a subvenció directa l'aportació a l'Abadia i que, pel fet de tractar-se d'un ajut concedit sense concurs públic, "s'hauria d'haver inclòs en el pressupost com a subvenció nominativa".

Això vol dir que, perquè el Govern pogués efectuar una aportació directament a l'Abadia, el pressupost de la Generalitat hauria d'incloure una partida específica que tingués en compte aquest ajut. **El pressupost, a diferència de l'ajut directe, ha de ser debatut i aprovat pel Parlament.** En el cas del conveni, només cal un acord de Govern. En relació amb l'advertència de la Sindicatura, i en resposta a la petició d'informació pública realitzada per CRÍTIC, Miquel Mateo, director general de Centres Concertats de la Generalitat, afirma que "quan s'elaborin els pressupostos de la Generalitat de Catalunya per a l'any 2018, es valorarà la conveniència de crear una partida nominativa d'acord amb l'observació que consta en l'informe de la Sindicatura de Comptes".

Resta en l'aire, doncs, si el conveni entre la Generalitat i l'Abadia es renovarà aquest 2018. Es dona la particularitat que tots els convenis als quals ha tingut accés CRÍTIC **estan datats l'any en què finalitza el curs subvencionat**. És a dir, que el darrer acord, signat al juliol del 2017, fa referència a la subvenció del curs 2016/2017; el conveni del curs 2015/2016 va ser signat al juny del 2016, i així successivament, de manera que el conveni del 2018 hauria de subvencionar el curs que va començar al setembre passat i finalitza al mes de juny vinent.

Cal dir que la Sindicatura, en el seu informe, repeteix l'advertència sobre la formalització dels ajuts en el cas de diverses subvencions públiques més concedides a altres escoles de música. Però el cas de l'Escolania és especial, perquè, per les seves característiques, és única. Segons s'afirma al mateix conveni, és l'únic centre educatiu privat que ofereix de manera integrada l'ensenyament bàsic -és a dir, la instrucció de les assignatures generals- i artístic -música i cant. Els escolans viuen al centre en règim d'internat.

En el mateix informe, la Sindicatura de comptes fa notar que la dotació del conveni a l'Abadia, distribuïda entre els 53 alumnes que estaven matriculats al centre el 2015 (uns 13 nens per curs, quan la ràtio habitual a l'escola pública i concertada és de 25), **equivaleix a una inversió pública de 6.795 euros per alumne**. Quan es van aprovar els pressupostos del 2017, el sindicat USTEC-Stes va fer l'exercici de dividir la despesa en Ensenyament, de 4.821 milions d'euros, entre el total d'alumnes matriculats, 1.570.000. Això equivalia a una inversió individual de 3.070 euros, cosa que vol dir que la Generalitat destinaria a cada escolà de Montserrat al voltant de 4.000 euros públics més que a la resta de nens i nenes de Catalunya.

La USTEC, contra els convenis: "Els diners públics, per a

L'escola pública

"Poden dir que això no és un concert, però a la pràctica aquests alumnes reben molt més que la resta", comenta el portaveu d'USTEC-Stes, Ramon Font. "Això es diu cost d'oportunitat: quan tu poses diners a un lloc, deixes de posar-ne a l'altre. Tenim 1.000 barracons a Catalunya, i aquests recursos, que podrien anar a instituts i a escoles, es dediquen a mantenir les instal·lacions a l'escolania? Nosaltres això no ho podem compartir de cap manera", rebla Font.

La USTEC s'oposa a l'existència dels concerts educatius en general i s'ha mostrat particularment crítica amb els que la Generalitat ha establert durant dècades amb les escoles de l'Opus Dei. També critiquen els convenis d'Ensenyament amb l'Escolania, que entenen de la mateixa manera: "Els diners públics han d'anar a l'escola pública, i **les confessions religioses pertanyen a l'esfera privada**", exposa Ramon Font. Però, des del seu punt de vista, el que resulta més preocupant és el fet que aquests recursos procedeixin dels pressupostos d'Ensenyament: "Serveixen per educar els alumnes i s'estan destinant a un centre privat que segrega per sexes". "Valorem la feina cultural i musical de l'Escolania, però considerem que els feligresos tenen prou diners per pagar la cinquantena d'alumnes que té l'Escolania i que no necessiten subvencions públiques", conclou Font.

Ensenyament i l'Escolania no volen comentar les dades

Per a l'elaboració d'aquest article, CRÍTIC s'ha posat en contacte amb el Departament d'Ensenyament i amb l'Escolania de Montserrat, per poder obtenir el seu punt de vista sobre els continguts dels convenis i la seva formalització. Però, en el moment de publicar aquest reportatge, ni la institució ni l'Escolania no havien volgut fer cap comentari respecte a això. Un portaveu del Departament d'Ensenyament ha explicat que, atesa la situació derivada de l'article 155, la conselleria no podia fer cap valoració política, més enllà de la resposta i les dades facilitades a CRÍTIC en el marc de la petició de dret d'accés a la informació pública sobre els convenis.

L'Escolania de Montserrat té una història de més de set segles dedicada a l'ensenyament de la música a Catalunya. Al llarg dels anys, ha esdevingut un referent important en els ensenyaments musicals del país, en especial pel que fa al cant coral a través de la formació dels escolans i del cor de l'Abadia.